

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutraj izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obujno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . f. — 80, za pol leta . f. — 1.50, za leto . f. — 3.00. Na naročbe brez priložne naročnine se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se račune po tarifu v petiti; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmetnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Odpriete reklamacije so prosto poštnine.

V edinosti je moč.

Na razpotju.

Pravo za pravo moramo biti zadovoljni mi Slovenci. Pomislimo le, kako je bilo še pred 15 ali 20 leti in kakó je danes. Razlika med tedaj in danes znači za nas vendar velik moralni napredek. Resničnih materijalnih uspehov res ne moremo zabeležiti v knjigi svojih političkih in narodnih bojov, ali temu mora pritrčiti najhujši črnogled med nami, da je mali narod slovenski v zadnjih desetletjih vendar mnogo pridobil v moralnem pogledu, na svojem ugledu in spoštovanju se strani drugorodcev. Razlika je res velika: pred nekoliko leti so nas le smešili, danes nas poštevaajo. Kadarkoli se porajajo politički preobrati v Avstriji, zastopan je tudi narod slovenski, četudi ne toliko v računih vlade, pač pa v računih nasprotnih strank. Tako je bilo, ko se je snovala koalicija neslavne spomina, tako je bilo, ko je neslavno poginila ista koalicija, in tako je tudi sedaj, ko je nastopila nova doba grofa Badenija, doba protislovij: blešča nemške kulture in ukoreninjenih predprav Nemcev v Avstriji, zajedno pa doba pravičnosti in enakopravnosti vseh narodov v zmišlu temeljnih zakonov.

A ravno zato, ker ima prvotni program nove vlade mnogo protislovij v sebi, so pravi cilji in nameni grofa Badenija poviti v tajnostno meglo. To negotovost povečuje pa še bolj dejstvo, da niti danes nimamo končne izjave od merodajne strani, na koje stranke v zbornici se hoče opirati nova vlada. Vlada se je sicer izjavila, da noče biti strankarska vlada, da hoče stati nad strankami ter da hoče voditi, ne pa se dati voditi, ali na tem stališču se nobena vlada ne more vzdržati dalje časa, ako neče dovesti državni voz nizdolu do državnega prevrata, do nasilnega odstranjenja konstitucije. Dokler imamo ustavo, dokler ima namreč državni zbor pravico izdajati zakone in dovoljevati pokritja za državne potrebe, dokler torej vlada ne sme izdati niti novčica bodisi v katerikoli namen, tako dolgo mora biti vsaki vladi prva skrb, da si v zbornici pridobi potrebno večino, ki jej pomaga izvrševati nje program. Vlada potrebuje večine; ker pa se večine v našem parlamentu sestavljajo iz posamičnih strank, mora se vlada, hočeš nočeš, pogajati se strankami. A kdor se pogaja, ne more zahtevati, da bi vsikdar le vodil, ampak mora včasih tudi odjenjati od svojih nazorov, in naj so isti še tako lepi v teoriji.

Tej železni potrebi se ne izogne tudi ministerstvo Badenijevo — tudi ono bode moralo pogajati se in prijenjevati, ako bode hotelo imeti večino za svoje predloge, ako bode hotelo — na kratko bodi povedano — živeti. Fraza o „voditi in ne dati se voditi“ je bila torej le fraza, sicer lepo zvaneča fraza, a vendar le fraza. Ta fraza ne more nikdar postati načelo, ker ni izvedljiva v

ustavni državi. Ako bi ostala vlada pri tem, da se nikakor ne da voditi od nikogar, in ako bi se potem stranke oglašile zaporedoma: tudi me se ne damo voditi, kaj potem?

V to smer, do tega usodnega vprašanja vendar tudi grof Badeni ne bode hotel potisniti našega političkega življenja, marveč uverjen: smo, da si bode tudi on, kakor njegovi predniki, iskal potrebne večine, ali drugače rečeno: da se bode pogajal se strankami.

In mi menimo, da se pogajanja že vrše, ali pa vsaj zadnje priprave za sklepanje pogodb.

Do konečnega sklepa ne more priti seveda, dokler ne pride do stalnih odnošajev v strankah ali klubih samih. Dokler klubi niso na jasnem sami seboj, tako dolgo ne morejo končno urediti svojega razmerja niti do drugih klubov, niti do vlade. V tej nejasnosti, v tem vrvenju po klubih tiči tudi vzrok, da niti danes ne vemo še, kako bode sestavljena grofa Badenija večina v poslanski zbornici. Menenje je sicer splošno, da bodo novo vlado podpirali Poljaki, veliki del levice in klub konservativcev, ali stvari so nejasne gledé na postopanje onih manjših skupin, ki po svojih programih in načelih stoje več ali manj blizu jedni ali drugi gori imenovanih strank.

Taka mala skupina je hrvatsko-slovenski klub, skupina bivših nekoalirancev s poslancem Ferjančičem na čelu, ki je po svojem programu, in po svoji parlamentarni prošlosti prav blizu konservativnemu klubu, gardi grofa Hohenwarta. In to ravno smo hoteli reči že gori v uvodu, da se vse novinstvo, nam prijazno in neprijazno, bavi sedaj z vprašanjem, da-li se hrvatsko-slovenski klub povrne v konservativni klub, ali pa ostane tudi v bodoče samostojna skupina, seveda s kolikor mogoče prijateljskimi odnošaji do konservativcev.

O tej naši mali skupinici pisali so tudi nemški in — posebno pridno — tudi naši italijanski listi. Iz tega občega zanimanja za bodočo taktiko slovenskih poslancev bilo bi sklepati, da je za vprašanje o bodočem razmerju med konservativnim klubom in vlado mnogo zavisno od tega, kakošno bode razmerje med ravnokar imenovanim klubom in med slovenskimi in hrvatskimi poslanci v njih vkupnosti.

V tem pogledu čuti je bilo te dni različnih glasov. Prvak med hrvatskimi poslanci v hrvatsko-slovenskem klubu, gosp. dr. Miha Klaić, da si želi zopetnega združenja s konservativci in je baje rekel, da je mnogo nade do takega združenja. Sam grof Badeni da se je dotaknil tega vprašanja v pogovoru s poslancem dr. Ferjančičem; pojasnila ministrskega predsednika, kakor tudi grofa Hohenwarta v konservativnem klubu da so bila tako zadovoljna, da so se šanse jako zboljšale za združenje obeh klubov. Vse te

vesti smo čitali po vseh dunajskih in po pokrajinskih listih. Na to nam je prišla minolega petka lakonična izjava dra. Ferjančiča, da ni res, da bi se bil žnjim pogovarjal ministrski predsednik o združenju obeh klubov, da se torej niso mogle zboljšati šanse za združenje vsled onega pogovora. Ali čudno: istega in naslednjega dne so javljali zopet novine, da se pogajanja nadaljujejo.

Kako stojimo torej s tem važnim vprašanjem? Rekli smo že, da nam mora biti v veliko moralno zadoščenje to splošno zanimanje, ki je stopilo na mesto prejšnjega smesjenja. Ali ravno ta veliki moralni uspeh nalaga našim poslancem posebno dolžnost, da skušajo resnim, odločnim, samozavednim in zares slovenskim postopanjem še povečati naš ugled in zastavljati morajo svoj upliv v prvi vrsti v to, da se vstvari podlaga, na koji se bodo mogla pogajati z vlado vsa slovenska plemena. Kar se pa dostaje sosebno naših slovenskih teženj, povedati morajo naši poslanci toliko vladi kolikor grofu Hohenwartu, da se nočejo vezati na nobeno stran, dokler se ne obveže vlada, da pripomore našemu življu do popolne enakopravnosti po vseh pokrajinah, kjer-koli biva naš rod. Kajti — odkrito bodi povedano — razburilo nas je, ko smo čitali te dni, da se bivši nekoaliranci hočejo povrniti v Hohenwartov klub, ako se nemški konservativci obvežejo, da bodo glasovali za izvestne težnje štajerskih Slovencev. Obžalovati bi morali zares, ako odgovarja ta vest resnici, obžalovati bi morali, da je ravno svet naroda — njega zastopniki — zgubil ves zmisel za slovensko vzajemnost. Da se razumemo: tudi mi smo za to, da naši zastopniki neizprosno zahtevajo izpolnjenja vseh narodnih zahtev rojakov naših na Spodnjem Štajerskem, ali zahtevamo zajedno, da jednako skrb obračajo tudi nam primorskim Slovanom, kjer se nam je boriti z nasprotnikom, ki najbrže, kar se dostaje brutalnosti, visoko nadkriljuje naše nasprotnike na Štajerskem. Gospoda poslanci naj ne pozabijo na škandal, da nad 1000 slovenskih starišev v Trstu že nad 12 let berači za jedno — osnovno šolo; da v Gorici še danes ni mesto ustanovilo take šole, dasi so se vse instance izrekle za našo pravico. Že po tem dejstvu presodijo lahko gospoda, koliko moči imajo tu naši nasprotniki! Ali pa nas res hočejo žrtvovati, bodisi, ker so se naveličali boja — bodisi, da so tudi oni prišli do menenja, ukoreninjenega pri mnogih izvenprimorskih Slovencih, da namreč ostali narod slovenski postane lahko srečen tudi brez nas?! Ne, taki črni misli ne bodi prostora v naših srcih! Zato pa, o gospoda: odprite sleherni sum s tem, da nasproti vsakomur, ki nas morda vabi na to ali ono stran sedaj, ko stojite na razpotju, izjavite, da se sleherni izmed vas čuti ponos, ki vedno vse bolje vedó, kot drugi, kaj je dobro in prav. Da se ji ničesar ne posreči, sevé ni njena krivda. To pot ni bila zadovoljna, ker so poklicali k bolnici župnika.

„Ne razumem vas, ljudje“, dejala je starki. „Čemu neki kličete duhovna? Bolé jo prsi, jutri pa že zapusti postelj. Ledična bolezen. Znotraj ji je nekaj počilo ter prešlo v prsi, to tišči na kri; ko se malo poleže, bo zopet zdrava ko riba. In zato duhovna! S tem vstrašite samo ubogo, bolno bitje, — bati se je najhujšega.“

Ika je šla v prepričanju, da je storila svojo krščansko dolžnost.

„Luca!“, poklicala je starka pristopivša k postelji.

„Kaj je, mati?“

„Ali čutiš bolečine?“

„V prsih me duši in v vratu me reže vedno hujše.“

slanca vsega naroda ter da hočete podpirati le tak zistem, kojemu bode krepka sposobnost in trdna volja, da izvede načelo jednako-pravnosti po vseh pokrajinah, kjer-koli biva naš rod. Na nasprotju ste sedaj! Glejte, katero pot uberete!

Kot zastopniki naroda slovenskega ne smete žrtvovati nijedne slovenske pokrajine morda v ta namen, da si vstvarite gorko gnezdo v vladnem taboru. Tako postopanje bi le porušilo naš moralni ugled, ki smo si ga priborili po težkih mukah. Saj ne zahtevamo, da na žrtvenik kakoršnih koli parlamentarnih zvez ne položite naše ožje slovenske vzajemnosti, niti ne širše vzajemnosti z ostalimi slovenskimi plemeni avstrijskimi.

Na razpotju ste; pomislite dobro, predno storite korak s tega razpotja na to ali ono stran, kajti odgovornost je velikanska, ki sloni na vaših ramah!

Politiške vesti.

V Trstu, dne 4. novembra 1895.

K položaju. Po časnikarski dolžnosti beležimo današnje dunajsko vest, da so se odnošaji med vlado in Mladočehi obrnili zopet na boljše. Čehi ne bodo tirali opozicije v proračunski razpravi in pri razpravah o obnovljenju pogodbe z Ogersko, zato pa jim vlada izpolni nekatere želje gledé Moravske.

Naglašamo pa še jedenkrat, da smo povedali le to, kar smo čitali. Se svoji strani ne moremo verjeti, da bi si ravno zastopniki naroda češkega hoteli dati vezati roke ob vprašanju, ki toli globoko poseza v gospodarsko življenje uprav dežele Česke. To je že mogoče, da se udajo v toliko, da ne bodo več tirali obstrukcije, kakor v zadnjih dnevih koalicije in da bodo tirali stvarno in po obliki uglajeno opozicijo; ali da bi se odpovali opoziciji sploh, v to bode trebalo nekaj več, nego nekaterih obljub gledé Moravske.

Na Dunaju ne dvomi nikdo več na tem, da bode dr. Lueger potrjen županom dunajskim. Tudi Ogri so se že potolažili, ko so videli, da nič ne opravijo se svojim krikom.

Iz Hrvatske. Danes nam je došla 1. številka novega glasila dra. Ante Starčevića, „Hrvatsko Pravo“. Ker so razni listi pisali jako neugodno o duševnem stanju dr. A. Starčevića, prijavljata v prvi številki „Hrvatskega Prava“ zdravnik dr. Dragotin Schwarz in dr. Vladimir Vrabčević, da je bil Starčević sicer bolan, ali da se uprav čudita svežosti njegovega duha.

Na Hrvatskem se je zasnova nova delavska stranka z nastopnim programom: 1. Hrvatska delavska stranka, stoječa na podlagi narodnega načela (Čujte vi kozmopoliti med slovenskimi delavci!) bode delovala z vsemi zakonitimi sredstvi za državno-

„Treba je, dokler moreš, da poskrbiš radi otroka. Kaj bo ž njim?“

„Nič... moj Bog, ubogo dete!“

„Bodi mirna Luca! Dobri ljudje so na svetu. Sicer pa imaš še mlajšega brata, ki bo skrbel za fanta.“

„Zato on ni?“ ... odvrnila je stežka Luca. „Predno je šel k vojakom, bil je dober človek; sedaj pa, odkar je gospod, mu ni prav niti kmetska koč, niti kmetska jed. Bog mu odpusti! Ako bi ne bilo njega, lažje bi zatisnila oči. Odkar mi je umrl mož, boleham. Nikogar ni bilo, da bi delal, živeti pa moraš. Prodajala in zastavljala sem, najprej za-se in ko se je vrnil brat od vojakov, me je pretepal, naj mu dam denarja. Prodajala sem torej in zastavljala, dokler nisem ostala praznih rok. Ničesar nimam več... kaj bo z mojim otrokom!“

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Vaziljeva ljubav.

Novela, spisal Václav Novák.

I.

Motni svit oljnat leščerbe skače po sajasti steni in po črnoobrobljeni sliki svetniški, čegar obličje bi s težka razločil celó pri svetli luči. V izbi je mogočna peč, tik nje se igra majhen, nekako sedemleten deček; ondi v kotu pa v še večji temi, vidiš starko rumenega, gubastega obraza. Poleg škrinje leži na visoki postelji ženska. Nežna bela polt jo dela vsaj za deset let mlajšo; prisodil bi ji jedva dvajset let, v istini pa je bila krščena Luca že pred tridesetimi leti. Njeno zbočeno čelo, podolga nos, lice, brada... vse je še nekam otroško. Nihče bi je ne smatral za mater onega dečka.

Luca je že šest let vdova...

Tišino v izbi je skalil prihod človeka. Starka je stopila k vratom, da sprejme župnika, ki nese bolnici poslednjo popotnico. Jokaje zapustila je starka izbo, deček pa je zijal radovedno v župnika in tlačil svoj prst v usta. Babica ga je potegnila za seboj... Župnik je ostal sam z bolnico, da pripravi njeno dušo na večno pot...

„Kaj menite?“ vprašala je starka duhovnika s skrbnim pogledom, ko je zapustil bolničin stan.

„Bog je velik“, odgovoril je župnik, a bodimo pripravljeni na najhujše!“

„V poslednjih dneh ni tožila radi bolečin, samo v grlu jo je baje dušilo.“

„Upajte, a bojte se takisto! Dobro bi bilo, da kaj ukrenete radi otroka, ker njen brat še živi in mu more pokazati vrata.“

Jedva je zapustil župnik hišo, ko je prišla sosedinja Ika. Bila je jedna tistih bab-

pravno združenje hrvatskega naroda in za ustavno svobodo istega; 2. Hrvatska delavska stranka bo upotrebljevala, na podlagi bratovstva in enakopravnosti vseh slojev naroda, vsa sredstva za pospeševanje kulturnega in gmetnega napredka in za razvoj hrvatskih delavcev. Sosebno si je delavska stranka hrvatska postavila nalogo: a) da se uvede splošno volilno pravo; b) da se uvede turno delo; c) da se uvede pravo svobodnega zborovanja, svoboda tiska in besede; d) da se uvede zavarovanje delavcev za starost; zahtevala bo rešenja vseh vprašanj, ki se tičejo blaginje delavcev in odgovarjajo nje programu.

Gališki Rusi pri sv. Očetu. Minole sobote je vsprejel Lev XIII. 130 galiških Rusov pod vodstvom nadškofa Sembratovića. Sv. Oče je rekel, da se šteje srečnega, da povodom 300-letnice združenja galiških Rusov s cerkvijo katoliško more vsprejeti zastopnike naroda in cerkve Malorusov. Viskardar je storil, kar je bilo v njegovi moči za Malorus in hoče storiti tudi v bodoče. Slednjič je izjavil sv. Oče željo, da bi se združili z rimsko Cerkvijo skoro še oni Rusi, ki pripadajo vstočni Cerkvi.

Različne vesti.

Obliskovanje grobov. Na praznik vseh svetnikov imeli smo v Trstu lepo vreme, da god sv. Justa bil je prekrasen dan in na naslednjo nedeljo, t. j. dne 3. t. m., bilo je sicer oblačno, kljub temu pa nikakor ne neprijetno vreme. Ni čuda torej, da je vse tri praznike bilo na tisoče in tisoče ljudi pri sv. Ani, da obiščejo grobove preminulih svojih dragih. Posebno na dan sv. Justa bilo je jako živahno vrenje na pokopališčih in — seveda tudi po okolici, kjer se toči izborna kapljica, pri kateri živeči le prepogostoma pozabljajo na mrtve. Včerajšnji dan, to je na dan vernih duš, bilo je sicer deževno vreme, kljub temu pa je mnogo ljudi hitelo v novi na pokopališča, da okrase grobove svojih dragih z znaki ljubezni.

Goriški deželni glavar grof Fran Coronini-Kronberg bil je minoli četrtek pri Nj. Velčanstvu v avdienci.

Nov deželni orožniški poveljnik v Trstu. Nj. Vel. cesar in kralj je odredil da prevzame dosednji poveljnik c. kr. deželnega orožništva št. 12 v Ljubljani, major Edvard Müller, poveljstvo c. kr. deželnega orožništva št. 7 v Trstu.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti se je nabralo dne 2. t. m. v združni krčmi v Rojani 2 kroni 68 stot. ter dne 3. t. m. zopet 8 kron 2 stot.

Obletnica „zgodovinskega dneva“. Lani na praznik sv. Justa došli so istrski „delegati“ v Trst, in letos so hoteli v večni spomin tega „zgodovinskega“ dneva vzdati ono slavnoznano plosčo „dei XX seculi di vita latina“. Naši italijanisti imenujejo dan 2. novembra 1894. „un avvenimento storico“ zgodovinski dogodek. Ker namreč ne morejo demonstrirati s svojo plosčo, zato pa demonstrirajo po svojih trobilih z „obletnico“. To „obletnico“ pa so proslavljali letos z brzojavkami; brzojavna zagotovila neomahljivega italijanstva in solidarnosti švigala so iz Istre v Trst, iz Trsta v Istro. Brzojavne žice pokale so pod težo onih „XX seculi di vita latina“, ki so se ponavljali iz ust v usta. Tudi laški visokošolci na Dunaju niso zaostali pri tej „obletnici“, tudi oni so poslali tržaškemu županu brzojavno zagotovilo pristnega italijanstva. In ta vročekrvna laška mladež povedala nam je to, česar se ni govorilo o razpravi gledé one plosče niti pri državnem sodišču. Tam je zagovornik večine tržaškega mestnega sveta slovesno zatrdil, da so se istrski „delegati“ zbrali v Trstu, da se posvetujejo o „spravi med obema narodnostima“. Mogoče, a težko verjetno, kajti v javnost ni došlo ničesar o tej plemeniti razpravi. Temu nasprotno pa so povedali Dunajski laški vseučiliščniki, da so se sešli oni istrski možje v Trstu zato, da so „potrdili dogovor skupne obrane svojega italijanstva“. Kaj razumejo naši ljudi Lahi pod „obrambo italijanstva“, to mi Slovenci občutimo sleherni dan: gospodstvo nad drugimi in zaničevanje najpriprostejših pravic Neitalijanom. To je njih „obramba“. Kdo neki napada njih italijanstvo? Mi jim je privoščimo iz vse duše in zadovoljni smo, ako nas puščajo pri miro se svojo ávito colturo*.

C. kr. redarstvo v Trstu in pa mestni svet. Kakor čitamo v tukajšnjem službenem listu, pripisal je ravnatelj tukajšnjega c. kr. redarstva županu tržaškemu pismo, v katerem izjavlja, da je bila „nezaupnica“ mestnega sveta nasproti ces. kr. policiji popolnoma neosnovana in brez podlage. Radovedni smo, dali mestni svet v prihodnji svoji seji vzame to pismo mirno na znanje, ali pa bo protestoval proti tej moralni zaušnici?

O boleznih grofa Taafeja. Lakonično poročilo z dné 2. t. m. pravi: „Zdravstveno stanje grofa Taafeja je v svojem bistvu nespremenjeno.“

Iz logaškega okraja nam piše naš dopisnik v odgovor na dopis iz Dol. Logatca od 29. t. m. sledeče: Rovtarska cesta je od Trepala do cerkve zato potratno izpeljana, ker dela ob levem bregu ovinke, ki so čisto odveč, kakor tudi stroški, ki so se zanje izdali. Zakaj? Ko bi se bila izpeljala ob desnem griču in bregu, bi bila ravno za dve tretjini krajša in cenejša, pa tudi — trdnjša. To je moral veščak, ki je delal načrt, vendar vedeti. Seveda se je pokojni župan temu upiral, občani pa, ki poznajo zemljišče in — praktičnišo stran, niso bili zadovoljni z načrtom, in so tudi prav imeli! Dalje: Zakaj se ni žirovska cesta izpeljala od cerkve dalje? In povejte, zakaj je zdaj zaradi iste nezadovoljnosti med rovtarskimi in žirovskimi občinarji?!... Deželni odbor in dotični inženir sta ravno tako deležna greha pri tej zadevi kakor — načrt, ki se je sprejel! Okraj ima zdaj par sto goldinarjev po nepotrebnem več stroškov, občani pa — manj koristi seveda. Vox populi pa je — vox Dei in ta ima glede teh dveh cest, v kolikor jih obsoja, popolnoma prav! Punctum! (Želim, da bo sedaj konec tej polemiki. Obvestili sti se obe strani po dvakrat in to zadostiča menda. Ur.)

Iz Črnegakala nam pišejo: Slednjič, po dolgem zatezanju od strani našega župana v Dekanih, so bile vendar razpisane za dan 30. oktobra dopolnilne volitve za I. razred. Ali glej čudo: dasi je c. kr. namestništvo ovrglo volitev v I. razredu, vršivši se dne 23. avgusta 1894, uprav zato, ker je volilna komisija neopravičeno vzkrala volilno pravico Ivanu Pavliču iz Črnegakala, se je pri sedanjih volitvah volilna komisija posluževala istih sredstev, da le pripomore županovi stranki do pičle večine, pri čemer so jej pomagali nekateri gospodje z naše strani. Dobro, da se poznamo.

Tudi to pot je načelnik komisije oddal 13 glasov za vse podobčine, čeravno je c. k. okrajno glavarstvo, v rešitvi reklamacij od dne 28. avgusta t. l. zaukazalo, da je podobčine zbrisati iz imenika volilcev, in da v imenu istih ne smejo voliti ni župan, ni podžupanje. Za conte Totta iz Kopra je volil to pot neki Sturm, ki niti volilne pravice nima. Na listku Sturmovem je bil napisan neki Jože Rojca. Ker pa si je komisija želela nekega Zajca, povpraševati je jela, ali si želi Rojca ali Zajca? — na kar je odgovoril Sturm, da ne pozna ni jednega ni drugega. Ker pa so mu tako namignili, izjavil se je za Zajca, ne vemo pa, je-li mislil na krščenega ali nekrščenega.

Volilna komisija je izobčila letos občinskega svetovaleca Josipa Picigo iz Dekani, češ, da ne sme biti izvoljen, uprav pod isto pretvezo, kakor lani Iv. Pavlico iz Črnegakala. Pri tem pa treba povedati, da je c. k. komisar Fabrizio prigovarjal, da ima Josip Piciga popolno pravico, kakor jo ima tudi Ivan Pavlič iz Črnegakala. Volilna komisija tudi tega ni dopustila, da bi Ivan Pavlič volil samega sebe, dasi je bilo to dovoljeno na nasprotni strani.

Vse te nepravilnosti vzele so se na zapisnik in uverjeni smo, da bo ovržena tudi ta volitev.

Opazovalec.

Pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metoda bode, počenši s 4. novembrom t. l., inel svoje redne vaje: ob ponedeljkih za sopran in alt, ob sredo za tenor in bas ter ob petkih skupno, vsakokrat ob 7. uri zvečer v šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu — Peveci, kateri želé pristopiti k zboru, naj se ob naznačenih urah oglašijo pri pevovodji.

Brezvesten voznik. Dne 2. t. m. najel vsi je kovač Fran Cek, stanujoči v ulici S. Maurizio hšt. 12 17letnega voznika Evgena Polettija, da ga popelje iz Škedenja v Trst.

Poletti je bil menda pijan in je poganjal konja takó, da je voz zadel ob obcesten kamen, Cek odletel raz voz in so mu kolesa šla preko želodca. Ubogi kovač obležal je krvav v nezvesti. Ko je brezvestni voznik videl, kaj se je dogodilo, popustil je ranjenega, voz in konja ter pobegnil. Kovača so našli mimo prišedli ljudje ter ga prepeljali v bolnišnico, Polettija pa (isti stanuje via dell'Istria hšt. 4) so zaprli.

Napad iz maščevanja. 34letni natakarc Vincenc Dolce je do nedavno ljubimkoval z zdeklo Antonjo Krajc. Dolce pa se je naveščal svoje ljubice ter izbral si novo izvoljenko, dekle Ano Tocci, s katero se je nastanil v hiši št. 6 ulice Toretta. Ogoljufana Krajc je hotela maščevati se: počakala je parček v veži in ko je Dolce predvčerajšnjem zjutraj s svojo novo izvoljeno prišel po stopnicah v vežo, planila je Krajčeva nanju in udrihala z nožem po njima. Tocci je dobila rano na rami, nezvesti Dolce pa težko rano v lice in par nevarnih ran na rokah. Dolcija so prepeljali v bolnišnico, napadalko pa so zaprli. Toccijevi so obvezali njeno rano na zdravniški postaji.

Proti koleri. Spomenili smo nedavno v našem listu, da se letos pojavlja kolera v Egiptu nenavadno jako. Ker pa je Trst v zelo živahni pomorski zvezi z Egiptom (Aleksandrijo in drugimi mesti) zбоk trgovine, bila je nevarnost velika, da se kolera ne zanese v Trst. Tukajšnje c. kr. namestništvo storilo je zatorej svojo dolžnost, odredivši dne 24. min. m. vse potrebno, da ne bi se bolezen zanesla v Primorje. Na podlagi teh namestništvnih naredb izdal je sedaj mestni magistrat oklice, s katerim pozivlja tržaške hotelirje, iznajmljevalce sob in postelj, da takoj prijavijo kompetentni oblasti, ako bi koji pri njih stanujoči ptujec obolev za sumljivo boleznijo, posebno pa jim nalaga, da prijavijo t a k o j vsakega iz Egipta prišedšega ptujca, kateri se je nastanil pri njih.

Kužne bolezni v Trstu. V tednu od 26. min. do 2. tek. meseca, bilo je prijavljenih v Trstu 47 slučajev dävce (!) (prejšnji teden bilo je prijavljenih 37 slučajev). Razven teh bilo je prijavljenih 6 slučajev ošpic, 7 sl. škrlatica in 2 sl. legarja. Umrlo je 7 otrok za dävco.

Dobri železci. Te dni oženil se je jedini sin madjarskega bogataša in veleposestnika v Komadiji Stefane Nagyja. Svatba trajala je teden dni. To so bili veseli svatje in pa tudi — jako dobre železke so imeli. O tem svedoči ogromna množina jedij in pijače, katero so povžili ti madjarski požranci. Teh gostov bilo je 30 in v jednem tednu „povžili“ so: 3 kvintale govejega mesa, 120 kg. prašičje pečenke, 50 kg. rib, 160 kokošij, 7 gosij, 4 purane, 31 krač gnjati (šunke), 5 kg. sira, 15 škatlic sardin, 400 litrov domačega novega vina, 100 litrov italijanskega, 150 litrov starega ogerskega, 120 steklenic piva, 40 steklenic šampanjca, 10 steklenic tokajca, 50 litrov slivovca, 7 litrov kónjaka, 5 litrov črešnjevca in 190 komadov sladšćic. — Dobro prebavo!

Iz življenja razkralja Milana. Iz Pariza javljajo, da je razkralj zgubil pri igri na borzi nezatno svotico — treh milijonov frankov. Koliko srbskih žuljev bode trebalo, da se poravna ta diferenca v računih Milanovih?!

Letina v severni Ameriki. Novojorški „Commercial and Financial Chronicle“ javlja, da so letos v Zjedinjenih državah severne Amerike pridelali: 2,372.254 tisoč mernikov koruze, (lani 1,212.770), 423.475 tisoč mernikov žita (lani 460.267) in 825.494 tisoč mernikov ovasa (lani 662.037).

Kar se dostaje koruze, niso je Zjedinjene države severoameriške še nikd a. pridelale toliko, kolikor letos a tudi ovas je več, kakor druga leta, žita pa ve kakor se je bilo nadejati.

Policijsko. 19letni že mnogokrat kaznovani Jakob Serman in 28letni njegov vredni prijatelj Josip Pelis ukradla sta trvdki Carl Greinitz Neffen 44 kgr. težak svinčen drog, vreden 6 glđ. 60 nvč. ter ga prodala starinarju Justu Siegi za 2 glđ. 60 nvč. Tatovoma pa so prišli na sled in ju zaprli. — Težaku Andreju Vidmarju, stanujočemu v ulici S. Marco, hšt. 14, ukradel je nepoznat tat kletko s kanarcom vredno 5 glđ., drzen uzmovič pa je odnesel iz odprte spalnice Ivana Persiča pri sv. Mar. Magd. Gornji srebno žepno uro in verižico, vredno 14 glđ.

— zaprli so večje število ponočnih razgrajalcev, katerim je bilo vino udarilo v glavo, šest pretepalcev in par postopačev.

Koledar. Danes (5.): Caharija (oče Jan. Krst.); Emerik. — Jutri (6.): Lenart, opat; Sever, šk. in mučenec. — Polna luna. — Solnce izide ob 6. uri 49 min., zatoní ob 4. uri 38 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 13.5 stop., ob 2 pop. 17 stop. C.

Loterijske številke izžrebane 2. t. m.:

Dunaj	41, 67, 70, 18, 87.
Gradec	87, 74, 79, 77, 41.
Temešvar	62, 33, 69, 75, 68.

Najnovejše vesti.

Dunaj 4. „Wiener Zeitung“ objavila je včerajšnji svoji številki, da je dr. poslanec dr. Stanislav grof Bađeni imenovan deželnim maršalom v Gališki.

Budimpešta 3. Službeni list objavlja lastoročno pismo kraljevo, s katerim kralj vsprejema ostavko ogerskega poljedelskega ministra grofa Festeticasa ter pismo, s katerim imenuje ogerskim poljedelskim ministrom Darayija.

Trgovinske brojavke.
Budimpešta. Pšénica za jesen — — — — —
Pšénica za spomlad 1896 6.89 do 6.90. Oves za jesen — — — — — RA za jesen 6.20 - 6.30 Koruza za oktober — — — — — maj-juni 1896 4.54 - 4.55
Pšénica nova od 78 kil. f. 6.75 - 6.80 od 79 kil. f. 6.80 - 6.85. od 80 kil. f. 6.90 - 6.95 od 81 kil. f. 6.95 - 7.05, od 82 kil. for. 7.15 - 7.20, od 80 lečmon 5.50 - 5.75; prosa 5.30 - 5.60 ržnova 6 - 6.20.
Pšénica: Ponudbe zmerne, povpraševanje omejeno. Prodaja 25000 m. st. 2-5 nč. cenaje. Vreme oblačno.
Praga. Nerahlinirani sladkor za november f. 13.50 nova letina 13.60. brez carine.
Praga. Centrifugal nori, postavljen v Trst in carino vred udpuhijatev precej f. 31.50. Con casné 32. — 32.25 Četvorni 88 — 83.50. V glavah (solih) 32.50 — 33.
Lima. Kava Santos good average november 22.50 za mare 90. —.
Lima. Santos good average za december 75.25 za maj 75.25 mare 71.75 mirno.

Dunajska borza 4. novembra.
1895

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.15	100.10
„ „ „ v srebru	100.40	100.30
Avstrijska renta v slatu	120.85	121.10
„ „ „ v krouah	100.95	100.90
Kreditne akcije	389. —	388. —
London 10 Let.	120.45	120.55
Napoleoni	9.56	9.56 1/2
20 mark	11.77	11.77
100 italj. lir	45.12 1/2	45.15

Trgovina. *

Moka in otrobi. Moka. Ta teden ni bil takó živahen, kakor prejšnji. Kljub temu pa so ostale cene jako stalne ter je nadeje, da se povišajo in sicer radi tega, ker so cene vedno še nizke, in pa tudi vsled tega, ker se bližamo dóbi večega konsuma. Kupci imajo voljo do kupčije, toda prodajalci ne marajo dati olajšćav. Menda bo de prihodnji teden kaj kupčije. —

Otrobi. V Trstu so nespremenjeni in kupčije je malo, na Ogerskem pa so v boljšem položaju ter se nadejajo tam, da se podraže.

Drobni otrobi nespremenjeni in brez kupčije.

Goved. Od 24. do 30 min. m. prodali so v Trstu 344 volov in 29 krav klavne živine in sicer 11 volov iz Kranjske, 74 iz Hrvatske, 27 iz Bosne, 68 iz Dalmacije, — iz Ogerske, 160 iz Srbije, in 4 domače. Plačevali so se: voli iz Kranjske po f. 43. — do 44. — voli iz Hrvatske po f. 40. — do 41. —; iz Bosne po f. 40. — do 41. —; iz Dalmacije po f. 40. — do 41. —, iz Ogerske po f. —. — do —. —, iz Srbije po f. 40. — do 41. — in domači po f. 43. — do 44. —; domače krave po f. 41. — do 42. — krave iz Italije po f. —. — do —. — in krave iz Kranjske po f. —. — do —. — kvintal mrtve vage.

Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo se je v tem tednu po f. 3.80, II vr. po f. 2.75 slama I. vr. po f. 3.30 in II vr. po f. 2.70 kvintal.

Surovo maslo, jajca in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 90 do 92 nvč., v partijah od 30 do 50 kg. po 88 do 90 nvč., furlansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po f. 1.02 do f. 1.06 in v partijah od 30 do 50 kg. po f. 1. — do f. 1.02 kilogram. Tolminko surovo maslo I. vrsti po f. 1.04 do f. 1.06 kilogram.

Jajca na debelo po f. 3.20 do 3.60 sto komadov.

Kokoši po f. 1. — do f. 1.35 komad; piščeta po f. 1. — do f. 1.60 par.

Krompir. navadni, na debelo po f. 2.50 do 3.35 kvintal. „R. M.“

Jakob Klemenc

ulica sv. Antona št. 1

poroča bratom Sokolom in slavnemu slovenskemu občinstvu, da prodaja **Havelok** (dežne kapute) po glđ. 11. —, 12. — in 13.75.